

NOTAT UTEN OPPFØLGING

Til: Per Ramvi

Sak: 2009/3187

Dato: 30.12.2009

Tiltak for balansert omstilling for utvikling ved SV-fakultetet perioden 2010-2013

Det vises til fakultetets tidligere rapporteringer i denne saken, jfr. Ephorte sak. 2009/3187, samt til styresakene om Bofu, sist sak 122/09. Gjennom styrets behandling av sak 122/09 ble målsettingene for prosessen konkretisert:

Personalavdelingen har nå utarbeidet et notat, datert 7.12.09 der en gjennomgår momenter som må vurderes i Bofu-prosessen. Fakultetet skal rapportere inn tiltakene per 31.12.09. Styret skal deretter behandle de konkrete tiltakene i sitt møte i februar. I sak 122/09 er det gitt følgende mål for SV-fakultetet for 2010:

"SV-fakultetet bør redusere kostnadene med 5 mill kr. i forhold til forbruket i 2009"

Totalt forbruk er ennå ikke kjent, vil først foreligge mot slutten av januar 2010.

Samlet stipulert innsparing utfra nedenstående tiltak:

Vi har stipulert at de foreslåtte tiltakene for 2010 vil bety en reduksjon av kostnader mellom 5,1 og 5.4 mill kr. og en reduksjon av antall årsverk mellom 8 og 9,5. Over en tre års periode stipuleres reduksjonen av årsverk til 10-13,5.

UTFORDRINGER FOR SV-FAKULTETET

Et stort dilemma ved SV-fakultetet er at vi, som alle andre enheter ved UiS, er pålagt innstramminger, mens vi samtidig er i den situasjonen at det ønskes opprettet enda flere studieplasser på hardt pressede studier og personale. For SV-fakultetet er det også et spørsmål om fakultetet klarer å håndtere den store studentmengden med de ressursene som er tilgjengelig. Det er viktig å ha dette med i vurderingene under hele denne prosessen. For SV-fakultetet kan den rette veien mot omstilling gå gjennom vekst frem for innstramming, men det vil forutsette at det foretas omprioriteringer på tvers av fakultetene på institusjonsnivået.

Det er i Bofu-prosessen kommet frem flere forslag til tiltak, både av kortsiktig og mer langsiktig art, og tiltak som vil bety direkte sparte kostnader, men også tiltak som vil spare tidsmessige ressurser både faglig og administrativt gjennom mer effektive prosesser og rutiner. Dette vil redusere behovet for innleie av ekstra ressurser, men det kan være vanskelig å beregne dette nøyaktig.

Nedenfor har vi forsøkt å konkretisere de enkelte tiltakene som er og vil bli iverksatt innad i SV-fakultetet. Når det gjelder effekten av tiltaket, har det ikke vært mulig å beregne den økonomiske effekten for alle tiltakene på den tiden som har vært til rådighet. Vi vil forsøke å få konkretisert dette ytterligere frem mot styrebehandlingen i februar.

SV-fakultetet legger vekt på at Bofu-prosessen gjennomføres i samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene og at personalet involveres, både gjennom personalmøter og gjennom den rådsstrukturen som gjelder. Det synes som det er etablert en forståelse av at det er nødvendig å få til en bedre balanse mellom aktiviteten og de midlene som er til disposisjon, og at det er nødvendig med et større handlingsrom.

Det er også viktig å balansere reduksjoner opp mot et HMS-perspektiv. Det rapporteres om stor arbeidsbelastning fra flere enheter i fakultetet, og det vil derfor være nødvendig at Bofu-prosessen balanseres slik at risikoen for helsemessige skader og sykemeldinger for personalet ikke vil øke.

NØDVENDIGE TILTAK FOR Å BEDRE BALANSEN INNENFOR TILDELT STATLIG FINANSIERING

1. Redusere kostnader lønn

Det legges til grunn:

- a) Nytilsetninger må fortsatt vurderes meget nøye. Det skal i hvert enkelt tilfelle vurderes om arbeidsoppgaver kan omfordeles eller løses på annen måte enn gjennom nytilsetting, eller om oppgavene skal utfases eller omdefineres. Dette siste gjelder særlig ved naturlig avgang. Parallelt må midlertidige tilsetningsforhold vurderes utfaset. Disse prosessene forutsettes gjennomført i et nært samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene.
- b) Timebetalte oppgaver bør så langt som mulig avvikles og løses av ansatt personale. Dette gjelder også innleide konsulenter.
- c) Prof II-stillinger må vurderes å ha stående ubesatt.
- d) Midlertidig utsetting av kompetanseutviklingstiltak, som for eksempel vikarstipend må vurderes. Det samme må tildeling av forskningstid.
- e) Bruken av overtid reduseres.

Ad a) Naturlig avgang

En foreløpig tilbakemelding fra instituttlederne er at varslet naturlig avgang i 2010 kan komme opp i 4-5 årsverk samlet for fakultetet. Det er imidlertid ikke endelig klarlagt om avgang vil utløse et nytt personalbehov eller om disse ressursene kan innspares. Dette må konkretiseres ytterligere frem mot styremøtet.

Ad d) Avslutning av kompetanseutviklingsprogrammet.

Det ble dessverre ikke tilført midler til videreføring av kompetanseutviklingsprogrammet som følge av søknaden til rektor og universitetsdirektør. Instituttet har dermed allerede gjennomført en avvikling av programmet. 2 årsverk (rekrutteringsstillinger) er avviklet, mens 1 av kandidatene har disputert. Besparelse i 2009 er 3 månedersverk, dette vil få full årsvirkning i 2010, og vil stå for ca 0,9 mill kr i kostnadsbesparelse (jevnt sats benyttet i personalavdelingen notat).

Disse stillingene vil ikke bli erstattet foreløpig. Øvrige personer i dette programmet er nå tilbake i undervisning, og må fullføre innenfor rammene av vanlig FoU-tid. Dette anslås til å redusere behovet for vikarer/timelærere med til sammen 1 årsverk, dvs ca kr 450.000

Ad e) Bruk av overtid

Dette bør kunne reduseres vesentlig ift forbruket i 2009, men det må tas forutsetning om at overtiden ikke er knyttet til eksternt finansierte prosjekter. Vi stipulerer en innsparing på nærmere kr. 300.000,-

2. Redusere kostnader drift med virkning i 2010

Generelt vil fakultetet ha fokus på bruken av midler til drift, og vil ha et spesielt fokus på følgende poster:

- a) Den største enkeltstående utgiftsposten ved fakultetet på tvers av instituttene er kostnader til reiser. Per oktober 2009 hadde fakultetet totalt brukt 4,3 mill kr. Alene i første tertial 2009 ble det brukt 1,6 mill. kr. på reiseaktivitet. Noe av dette kan selvsagt være overheng fra 2008, men det er likevel et betydelig beløp. Det bør gjennomføres en restriktiv politikk på reising, og fakultetet forventer en innsparing på 1 mill kr. på dette området.
- b) En annen stor enkeltstående utgift på tvers i fakultetet er kopierings- og utskriftskostnader. Per oktober 2009 utgjorde kopierings- og utskriftskostnader (inkl. fargeutskrifter og kopier) et forbruk på 1,5 mill kr., som er mye høyere enn budsjettet. Det ser ut til at kostnadene har hatt en kraftig økning fra 2008-2009, men vi har ikke rukket å analysere grunnen til dette. En mulig forklaring er at det er installert mange flere fargeskrivere, og fargeutskrifter koster tre ganger så mye som en svart/hvit utskrift.

Kopiering og utskrifter bør reduseres til et minimum, det samme gjelder fargekopiering og fargeutskrift. Utskrifter bør også så langt som mulig holdes på et minimum, og personalet bør oppfordres til samarbeid

og bidra til denne besparelsen. Fakultetet vil forsøke i samarbeid med IT-avdelingen å få bedre styring med og rutiner for utskrifter og for grunnlaget for utplassering av fargeskrivere, samt om tilgang til data om forbruket. Det bør også vurderes om enkelte råd og utvalg kan gå over til ren elektronisk behandling. Investering i nødvendig AV-utstyr kan være rimeligere enn kopieringskostnadene på sikt. Gjennom tiltak bør fakultetet kunne redusere kostnadene med ca. kr. 300.000,-

LANGSIKTIGE PROSJEKTER INNENFOR RAMMEN PÅ 3 ÅR

Flere langsiktige prosjekter er startet opp i 2009. Effekten av disse prosjektene er enda ikke økonomisk beregnet, det vil først kunne startes når innstillingene foreligger fra de arbeidsgruppene som er satt i gang. I tillegg er det foreslått noen nye utredningsprosjekter.

Felles for mange av disse prosjektene er at de ikke nødvendigvis gir en innsparing i antall årsverk og kostnader med en gang, men det vil på sikt bety en økt effektiv bruk av de ressursene fakultetet og de ansatte rår over i form av tid.

3. Effekten av FoU-tid

Fakultetet har alltid hatt fokus på krav til forskningsaktivitet nå det gjelder tildeling av FoU-tid. Det bør utføres en nærmere undersøkelse av sammenhengen mellom tildelt FoU-tid og resultater på forskningssiden. Det er ved institusjonen etablert et prinsipp om ansatte skal ha lik tid mellom forskning og undervisning, men at det samtidig betyr at den ansatte plikter å levere resultater på bakgrunn av forskningstiden. Det er betydelige ressurser som tildeles i form av FoU-tid, og dersom denne ressursen egentlig ikke nyttes til forskning, vil den kunne disponeres inn mot undervisningsaktiviteter. Dette vil i neste omgang kunne redusere nødvendigheten av bruk av vikarer og timelærere. Den økonomiske effekten er imidlertid vanskelig å beregne direkte.

4. Personalmessige konsekvenser av vedtatt nedlegging av studier

Som kjent ble studiene i kjøkken- og restaurantledelse og økonomi/informatikk vedtatt nedlagt i 2008. De langsiktige konsekvensene av nedlegging av studiene etter at overgangsårene er gjennomført må utredes nærmere. En slik gjennomgang vil kunne få konsekvenser for ansatt personale, og prosessen må følge det oppsatte regelverket omkring omstilling, nedbemanning og endring i arbeidsvilkår og omplassering. Det forutsettes at en slik prosess skjer i tett samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene. Over Bofu-perioden forventes det en nettoeffekt mellom 1 og 1,5 årsverk.

5. Gjennomgang av det samlede tilbud av videreutdanninger ved Institutt for helsefag.

Som ledd i fakultetets eget omstillingsarbeid som ble iverksatt ved inngangen av 2009, er det en utredningsgruppe i arbeid ved institutt for helsefag. Arbeidsgruppen har fått i mandat å "Beskrive organisering, innhold og gjennomføring av videreutdanningene. Utred og foreslå alternativer", og har frist for sitt arbeid til 31.12.09.

Institutt for helsefag har i dag ansvaret for et tilbud på totalt 10 videreutdanninger. Dette kommer i tillegg til bachelor- og masterutdanning i sykepleie. Ressursene som er tilgjengelige for instituttet tillater ikke et så bredt tilbud totalt sett. Det kan imidlertid tenkes forskjellige mulige løsninger på dette, og derfor ble arbeidsgruppen nedsatt.

På basis av arbeidsgruppens rapport, vil fakultetet i samarbeid med avdeling for økonomi- og virksomhetsstyring foreta en del økonomiske beregninger, som da på kort sikt vil ligge til grunn for vurdering av opptaksrammene for våren 2010. Videre må det på utredes, både på kort og langt sikt, eventuelle konsekvenser for den statlige tildelingen fra departementet, da det er knyttet særskilte aktivitetskrav til flere av videreutdanningene. Alternativene må derfor også vurderes sammen med departementet.

Disse videreutdanningene spiller også en stor rolle for regionens kompetanse, og det bør derfor også utredes hvilke konsekvenser en endring av tilbudet av videreutdanninger vil ha i sektoren.

Denne prosessen vil kunne få konsekvenser for ansatt personale. Også en slik prosess må følge det oppsatte regelverket omkring omstilling, nedbemanning og endring i arbeidsvilkår og omplassering, og det forutsettes at en slik prosess skjer i tett samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene. Det er for tidlig å si noe konkret om en

potensiell innsparing. Den vil heller ikke kunne få særlig virkning for 2010, da det bare er 3 av videreutdanningene som da har opptak.

6. Gjennomgang av praksis i sykepleierstudiet.

Det er en utredningsgruppe i arbeid ved institutt for helsefag, og den har frist for sitt arbeid til 31.12.09. Gruppens mandat er: "Beskrive instituttets pedagogiske valg når det gjelder praksisstudiene. Utred og foreslå alternativer." Gruppen vurderer blant annet praksisperiodenes plassering i studiet, lengde og innhold og organisering.

På basis av gruppens anbefalinger, vil vil fakultetet i samarbeid med avdeling for økonomi- og virksomhetsstyring foreta en del økonomiske beregninger. Praksisdelen av sykepleierutdanning er en svært viktig del av studiet, og utgjør halvparten av studietiden slik at den økonomiske betydningen er stor. Det er knyttet klare krav til utdanningen i form av rammeplaner, og det må sikres at utdanningene overholder disse kravene.

Det er ikke mulig å gjennomføre en omlegging av praksis uten at dette er grundig diskutert med praksisfeltet, dvs sykehuset og primærhelsetjenesten. Dette vil kreve egne utredningsressurser stipulert til et halvt årsverk i 2010.

Fakultetet har tidligere varslet at det er behov for å se på hvordan tilsetningsreglementet praktiseres ved institusjonen når det gjelder personale som skal følge opp praksisdelen av sykepleierstudiet. Fakultetet har tatt til orde for å innføre en stillingskategori som "kliniske lektorer", der en tenker seg at lektoren har sin primære arbeidsplass i praksisfeltet, men er tilknyttet institusjonen i en delstilling for å veilede studenter i praksis. Det vil være viktig for effektiv ressursbruk å ha en fleksibilitet når det gjelder stillingskategorier. En slik løsning vil kreve en institusjonell avklaring, og fakultetet håper den kan komme inn som en del av Bofu-prosessen.

Ved institutt for helsefag er det i tillegg nedsatt en arbeidsgruppe som har fått i mandat å "Kartlegge nåværende forsknings- og undervisningsaktivitet i sykepleielaboratoriet og på SAFER. Utrede og foreslå alternativer." Konklusjonene fra denne arbeidsgruppen vil også bli gjenstand for økonomiske beregninger i etterkant. Videre må de foreslåtte alternativene diskuteres med de involverte eksterne partene.

Disse tiltakene vil få stor betydning for utviklingen videre av institutt for helsefag, men det er for tidlig å knytte tallmessige målsetninger til dette tiltaket. Det vil fakultetet komme tilbake til når prosessen er kommet litt lenger.

7. Ex phil

Fakultetet innførte exphil som obligatorisk emne ved alle fakultetets studietilbud høsten 2008. Emnet skulle erstatte 10 studiepoeng i de enkelte studieplanene for bachelorstudiene ved fakultetet, og har som sådan vært en studiemessig effektivisering. Det er imidlertid nå behov for å gå gjennom organisering og administrasjon av ex phil emnet ut fra plass og omfang av tilbudet i forhold til de studieplanene som studiet inngår i. Fakultetet finner at det er betimelig med en evaluering av dette.

8. Studier med lav søkning over år

Fakultetet ønsker å utrede nærmere hva som er alternativene for studietilbud som over tid har hatt lav/dårlig søkning. Etter at kjøkken- og restaurantledelse og økonomi/informatikk er nedlagt, gjenstår studietilbudet innenfor kunsthistorier og kunst- og kulturfag som et realt dårlig søkt studietilbud. Hotelledelse har også hatt en lav søkning over noen år, men det er nå en oppadgående tendens i søkertallene.

Kunst- og kulturvitenskap inngår som en del av den omstrukturerede bachelorutdanningene ved Institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag og oppfattes ivaretatt gjennom denne omleggingen. Masterstudiet vil bli utredet i forbindelse med Olsen-utvalgets gjennomgang av struktur innenfor masterstudiene ved fakultetet. Da gjenstår en vurdering av langsiktig tilbud i kunsthistorie.

Fakultetet ønsker å få foretatt en utredning av konsekvensene av et eventuelt 0-opptak og en eventuell nedlegging. En slik utredning bør inneholde økonomiske beregninger av de forskjellige alternativene utredningen måtte komme fram til. Et eventuelt 0-opptak vil måtte vurderes allerede fra 2010. Denne prosessen vil kunne få konsekvenser for ansatt personale. Også en slik prosess må følge det oppsatte regelverket omkring omstilling, nedbemanning og endring i arbeidsvilkår og omplassering, og det forutsettes at en slik prosess skjer i tett samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene.

Ved Institutt for sosialfag er det to videreutdanninger, som over år har hatt et variabelt søkertall. Fakultetet ønsker å se på om det kan tas forbehold om oppstart ut fra et gitt antall søkere og opptatte studenter til studiet. Konsekvensene må utredes med tanke på erstatning av de bortfalte produserte enhetene.

9. Gjennomført effektivisering/omstrukturering av utdanninger.

Ved institutt for medie-, kultur- og samfunnsfag er det foretatt en omstrukturering av studietilbudet. Effekten av dette er beregnet til å utgjøre 10 emner på totalt ca. 100 studiepoeng. Omregnet til vanlig arbeidsbelastning ved instituttet, vil dette bety en innsparing på ca 2 - 2,5 årsverk på årsbasis når de nye studieplanene er i full drift.

Det vil bli gjennomført en tilsvarende utredning om struktur i masterutdanningene ved fakultetet med tanke på en mer robust utdanning, der flere fag kan tilbys på tvers av enhetene.

10. Langsiktige forpliktelser ved ekstern finansiering

Fakultetet har flere store prosjekter finansiert av eksterne midler, som finans- og sjømatproduksjonen. Disse midlene finansierer stillinger over 5 år. Den fagkompetanse som bygges opp ved hjelp av eksterne midler, vil institusjonen være interessert i beholde varig når den eksterne finansieringen opphører. Det bør utredes om, og hvordan disse stillingsressursene vil kunne innføres i ordinær statlig finansiering. Dette vil kreve en bemanningsplanlegging for flere år fremover. Fakultetet ønsker at dette utredningsarbeidet settes i gang i løpet av 2010.

OPPSUMMERING TILTAKENES STIPULERTE ØKONOMISKE EFFEKT

Sats årsverk		440 000	
Tiltak	Effekt antall årsverk 2010	Stipulert effekt 2010 minimum	Antall årsverk over 3 år
Naturlig avgang, 4-5 årsverk	4	1 760 000	8
Avvikling kompetanseutviklingsprogram institutt for helsefag	2	880 000	2
Reduksjon vikarer osv som følge av avviklet kompetanseutviklingsprogram institutt for helsefag	1	450 000	1
Reduksjon i bruk av overtid		300 000	
Reduksjon kostnader reiser		1 000 000	
Reduksjon kopieringskostnader		300 000	
Oppfølging nedlegging studier	1	440 000	
Omstrukturering studier - innføres			2,5
Sum	8	5 130 000	13,5

Stavanger, 30. desember 2009

Marit Boyesen
Dekan

Lone Litlehamar
Fakultetsdirektør

Saksbehandler: Lone Litlehamar, tlf.: 51 83 37 05

